

POSTANOWIENIE

Dnia 12 września 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z wniosku J. A. i T. A.
przy uczestnictwie K. D. i J. D.
o stwierdzenie zasiedzenia,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 września 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania J. D.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Ł.
z dnia 19 października 2017 r., sygn. akt I Ca (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od uczestnika J. D. na rzecz wnioskodawców łącznie kwotę 1350,- (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt) złotych z tytułu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 19 października 2017 r. Sąd Okręgowy w Ł. oddalił apelację uczestnika J. D. od postanowienia Sądu Rejonowego w Z. z dnia 29 czerwca 2017 r., którym stwierdzone zostało, że wnioskodawczy J. A. i T. A. nabyli przez zasiedzenie z dniem 13 grudnia 2009 r. na warunkach wspólności majątkowej małżeńskiej udziały w wysokości $\frac{1}{2}$ części we współwłasności nieruchomości gruntowych, położonych we wsi S., gmina S., opisanych w postanowieniu oraz w wysokości $\frac{1}{4}$ części we współwłasności nieruchomości gruntowych, położonych we wsi Z., gmina S., opisanych w postanowieniu, a także

rozstrzygnął o kosztach postępowania. Sąd pierwszej instancji uznał za udowodnione spełnienie przez wnioskodawców przesłanek zasiedzenia nieruchomości w złej wierze. Rozpoznając apelację uczestnika Sąd Okręgowy dokładnie zweryfikował ustalenia Sądu Rejonowego, przeprowadzone dowody i dokonane oceny prawne, uznając je za prawidłowe. Nie dopatrzył się także przerwania biegu zasiedzenia wnioskodawców na skutek wszczęcia postępowania z wniosku Gminy Z. o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłym Z. D., po śmierci którego doszło do objęcia w posiadanie nieruchomości przez wnioskodawczynię. Z tych względów oddalił apelację.

W skardze kasacyjnej uczestnik postępowania J. D. zarzucił Sądowi drugiej instancji naruszenie zaskarżonym postanowieniem przepisów postępowania, tj. art. 382 w związku z art. 378 § 1 i art. 328 § 2 k.p.c. przez bezpodstawne pominięcie części zebranego materiału dowodowego. Naruszenie prawa materialnego dotyczy art. 336 k.c. przez jego błędną wykładnię i przez to niewłaściwe zastosowanie art. 172 § 1 i 2 w związku z art. 206 i art. 209 k.c. przez uznanie, że wnioskodawcy zasiedzieli udziały w nieruchomości skarżącego uczestnika z uwagi na samoistne posiadanie tych udziałów. Skarżący wniósł o zmianę postanowienia i oddalenie wniosku w całości z zasądzeniem kosztów postępowania, ewentualnie uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi wnioskodawcy wnieśli o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, ewentualnie jej oddalenie z zasądzeniem kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na niespełnienie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania uczestnik powołał się na oczywistą zasadność skargi, uważając, że w jego ocenie uchybienia Sądów w toku instancji „są kardynalne, a polegają w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na założeniach sprzecznych z elementarną wiedzą prawniczą, na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie, jak również z naruszeniem procedury cywilnej”.

Mimo powtórzenia tego twierdzenia jeszcze raz oraz dodania, że „dla każdego prawnika posiadającego podstawową wiedzę prawniczą oczywiste jest” itd., nie można podzielić tej pewności skarżącego w odniesieniu do okoliczności rozpoznawanej sprawy. Przeprowadzony wywód co do meritum sprawy mógłby wystarczyć w zarzutach podnoszonych w odwołaniu do sądu drugiej instancji. Jednakże oparcie zarzutów skargi kasacyjnej na kwestionowaniu ustaleń faktycznych i oceny dowodów z założenia ustawodawcy nie może wzruszyć prawomocnego orzeczenia sądowego, gdyż Sąd Najwyższy nie pełni roli sądu trzeciej instancji. Z tych względów zarzuty takie nie uprawniają do wniesienia skargi kasacyjnej, a ustalenia faktyczne wiążą Sąd Najwyższy (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Z powołanego oraz innego, bardzo obszernego orzecznictwa Sądu Najwyższego i poglądów doktryny wynika, co oznacza przywoływany przez skarżącego argument o oczywistości skargi, jako widocznych *prima facie* takich błędach sądu drugiej instancji, że poczucie sprawiedliwości nie pozwala na utrzymanie orzeczenia w mocy. W sytuacji przedstawionej przez skarżącego w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wobec wnioskodawczyni z pewnością spełnione zostały przesłanki zasiedzenia nieruchomości w złej wierze, tak jak to zostało ustalone ze słusznym napiętnowaniem zatajenia przez nią stanu prawnego nieruchomości, ale ani to, ani jej wyjazd za granicę, nawet wieloletni nie stanowi sam z siebie o braku spełnienia przesłanki zasiedzenia, jaką jest władanie rzeczą. Ma tylko wpływ na długość biegu zasiedzenia i tak się stało.

Nie zostały także dowiedzione żadne reguły, które *prima facie* miałyby stanowić o pominiętej konieczności rygorystycznego stosowania przepisów o zasiedzeniu. W sprawie ustalono natomiast i to nie jest skutecznie podważane, że przez kilkadziesiąt lat nikt z rodziny nie interesował się majątkiem spadkowym po Z.D., a objęcie i sprawowanie posiadania samoistnego przez obojga wnioskodawców (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2016 r., III CSK 186/15, OSNC-ZD 2017, nr 1, poz. 14, z dnia 23 listopada 2012 r., I CSK 257/12, z dnia 11 sierpnia 2011 r., I CSK 647/10, z dnia 16 czerwca 2010 r., I CSK 455/09, nie publ. oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2017 r.,

III CZP 49/17, OSNC 2018, nr 7-8, poz. 71), wbrew twierdzeniu w uzasadnieniu skargi zostało wykazane i przekonująco omówione w uzasadnieniach postanowień Sądów pierwszej i drugiej instancji.

Oczywistość skargi nie jest zatem poparta argumentami, które mogłyby do niej przekonać w celu kolejnego rozpoznania sprawy w trybie nadzwyczajnym. Nawet kwestia nie przeprowadzenia prawidłowo postępowania dowodowego nie została wystarczająco sprecyzowana przez skarżącego, a niektóre jego wypowiedzi w toku dotychczasowego postępowania, co wynika z akt sprawy i przesłuchania uczestnika, przeczą zarzutom o niestarannym jego przeprowadzeniu, a potwierdzają stanowisko wnioskodawców.

Mając to na uwadze należało na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzec jak w postanowieniu, rozstrzygając o kosztach postępowania na podstawie art. 98 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

jw